

Klein is fijn

De jaarlijkse stoelendans in de Amsterdamse aandelenindices staat weer voor de deur. Begin maart wordt op basis van de omzetten een nieuwe ranglijst gemaakt. Vervolgens wordt aan de hand van de beurswaarde het gewicht toegekend. Een ranglijst van de 130 aandelen die het Damrak momenteel telt, geeft enkele interessante inzichten:

- De totale beurswaarde van alle genoteerde bedrijven is ruim 500 miljard euro.
- Meer dan de helft daarvan wordt ingevuld door de 'grote drie': Shell, Unilever en ArcelorMittal.
- De onderste helft van het Damrak (65 van de 130 bedrijven) vertegenwoordigt ongeveer 1 procent (!) van de totale waarde.

Klein is fijn, zullen we maar zeggen, maar dat de 65 kleinste

beursgenoteerde bedrijven samen circa 5 miljard euro waard zijn, betekent dat zij bij elkaar ongeveer net zo veel kosten als Fugro. Dat is in het licht van de voorgenomen fusie tussen NYSE Euronext en Deutsche Börse wel iets om je achter de oren te krabben. Op de hoofdkantoren van dat nieuwe beursbedrijf, die straks in New York en Frankfurt zullen staan, zal men het niet eens merken als in Amsterdam de kleinste helft van het koersenbord plotseling uit notering wordt genomen. Dat is nog afgezien van de vraag of het ze wat zou kunnen schelen als ze het wel zouden merken.

Intussen ziet het ernaar uit dat Acom, LBi, Kendrion en Punch Graphix in aanmerking komen voor promotie naar de smallcapindex. Die benaming was nog nooit zo terecht. ■

Het klokje rond

Vroeger waren beurzen verbonden aan een land of zelfs een stad. De handel in een aandeel was alleen mogelijk op die plaats en beperkt tot de openingstijden van de plaatselijke beurs. Door toenemende concurrentie en verregaande automatisering van de handel ligt die tijd al ver achter ons.

Zo ging de Amsterdamse beurs al samen met die van Parijs, Brussel en later Lissabon om vervolgens de oceaan over te steken naar New York. De consolidatieslag zet zich in alle hevigheid voort. NYSE Euronext is voornemens te fuseren met Deutsche Börse. London Stock Exchange steekt ook de grote plas over en hoopt overeenstemming te bereiken met de beurs van Toronto, TMX Group. De beurs van Hongkong reageerde op dit fusie- en overname-nieuws met de stelling dat zij zich graag zou willen aanslui-

ten bij internationale allianties of samenwerkingsverbanden. Ondertussen probeert de beurs van Singapore die van Sydney in te lijven.

De opkomst van elektronische beurzen als de Amerikaanse Bats en de Europese Chi-X stimuleren het ontstaan van wereldomvattende beurzen in hun zoektocht naar schaalgrootte. Vooralsnog staan aandelen gek genoeg vaak nog genoteerd aan een van de lokale beurzen die onderdeel uitmaken van een wereldwijd samenwerkingsverband. Met alle beperkingen van openingstijden van dien. Het is een kwestie van tijd totdat ook dit tot het verleden behoort en aandelen de hele dag worden verhandeld op het platform van een wereldbeurs. Goed nieuws voor handelaren. Zij kunnen hun lol op en op elk gewenst moment van de dag handelen. Het klokje rond. ■

Eigen kweek

Jan Maarten Slagter
Directeur VEB

De komende maanden treedt een nieuwe generatie topmannen (nog steeds geen -vrouwen) aan bij een aantal gezichtsbepalende Nederlandse hoofdfondsen. Eelco Blok volgt bij KPN Ad Scheepbouwer op, Frans van Houten komt op de plaats van Gerard Kleisterlee bij Philips en bij Ahold neemt Dick Boer het roer over van John Rishton. Deze benoemingen illustreren twee trends in het Nederlandse bedrijfsleven (ik ben oud-journalist en heb dus weinig bewijs nodig voor een trend).

De eerste is de terugkeer naar eigen kweek. De drie nieuwe mannen hebben allen hun sporen verdiend in het bedrijf dat ze gaan leiden. Blok is een levenslange KPN'er. Van Houten bracht vrijwel zijn hele carrière bij het elektronicaconcern door, op een ongelukkig uitstapje als ceo van de verkochte Philips-dochter NXP na. Dick Boer leerde het klappen van de retailzweep elders, maar zit ook alweer dertien jaar bij de Zaanse grutter. Dit contrasteert met twee van hun drie voorgangers: Rishton en Scheepbouwer kwamen pas als middelbare heren bij hun huidige werkgevers.

Een bestuursvoorzitter uit de eigen onderneming is onder normale omstandigheden een goed teken. Het betekent dat het bedrijf een fatsoenlijk 'management development'-beleid heeft. De nieuwe man kent het bedrijf en voelt minder de druk zich in de eerste maanden waar te maken met dramatische daden. Bij de door managementgoeroe Jim Collins (Good to Great) onderzochte ondernemingen blijkt een duidelijke correlatie tussen langetermijnsucces en de keuze voor eigen kweek (er zijn natuurlijk uitzonderingen).

Een andere trend die door deze benoemingen wordt voortgezet, is de terugkeer van de Nederlander aan de top van de Nederlandse hoofdfondsen. Met het vertrek van Rishton ontstaat de situatie dat bij vrijwel alle werkelijk Nederlandse AEX-fondsen (en dus buiten de binationale of buitenlandse hoofdfondsen als Shell, Reed Elsevier en ArcelorMittal) een Nederlander ceo is. De enige twee uitzonderingen zijn Wolters Kluwer, waar Nancy McKinstry als buitenlandse vrouw in meerdere opzichten een witte raaf is, en Heineken, maar de Belg Jean-François van Boxmeer is na een leven bij de brouwer een geadopteerde Nederlander.

Wat een verschil met een jaar of vijf geleden, toen het een kwestie van tijd leek voor de laatste Nederlandse ceo kon worden uitgezwaaid. Don Shepard bij Aegon, Michel Tilmant bij ING, Anders Moberg bij Ahold: de globalisering had volop toegeslagen in de Nederlandse boardroom.

Dat deze trend is gekeerd, betekent dat dit soort ontwikkelingen nooit in een rechte lijn loopt. Nederlanders blijven, alleen al door locatie, cultuur en taal, goede kandidaten voor topposities in Nederlandse bedrijven. Dat is natuurlijk prima. Als het maar niet betekent dat het Nederlandse grote bedrijfsleven provincialer wordt en de ogen sluit voor de kansen op de wereldmarkt. Dat zou zonde zijn. ■